

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. Становлення української орієнтації та української національної свідомості серед закарпатських українців кінця ХІХ-початку ХХ ст.....	468
МИКУЛАНИНЕЦЬ Л.М. Трансляція цивілізаційного досвіду в сучасній мистецтвознавчій біографії.....	470
МОВЧАН К.М. Бібліотека університету – центр освіти і культури.....	472
ОЛІЙНИК В. В. До проблеми викладання філософії в умовах реалізації дистанційного навчання у закладах вищої освіти України.....	473
РОЗМАН І.І., МАКСЮТОВА О.В. Істинне бачення ідеалів: життя Ернеста Хемінгуея очима війни ХХІ століття.....	475
САБОВ А.Р., МОВЧАН К.М. Роль книги у розвитку дітей дошкільного віку....	476
САВКО Т. П. Залучення дітей з особливими освітніми потребами в освітній процес початкової школи в гірській місцевості.....	478
СМОЧКО Н.М. Тематичні села як соціальні тренди розвитку територіальних систем	480
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ДОБОНІ А. А. Особливості та умови морального виховання дітей молодшого шкільного віку в сучасних умовах.....	482
РОЗМАН І.І., БОГДАН Д.М. Підготовка майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах реформування освіти.....	483
ВАРГА Л.І., СИДУН В.В. Перспективи застосування індивідуальних мобільних пристроїв як засобів інтенсифікації навчального процесу у студентів нефілологічних спеціальностей при вивченні іноземної мови	485
ГАРМАШ О. М. Принципи професійно-орієнтованого навчання іноземних мов майбутніх учителів немовних спеціальностей.....	487
ДЯДЧЕНКО О. Формування культурно-країнознавчої компетенції школярів на уроках англійської мови.....	489
РУСИН Н.М., ГУЛАН М.І. Педагогічні можливості гри в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти.....	491
РУСИН Н.М., ПАРЕНКО Д. Предметно-просторне середовище як умова формування здорового образу життя дітей старшого дошкільного віку.....	493

На Закарпатті утвердилась українська культура як функціональна, а закарпатські українці взяли активну участь в культуротворенні на ниві української національної традиції. В. Гренджа-Донський, С. Сабол (Зореслав), І. Ірлявський, І. Колос, Ф. Могіш, Ю. Борош-Кум'ятський – відомі в Україні постаті на нині української літератури.

Трансформація культури покликала за собою і трансформацію суспільної свідомості. Відбулися глибокі зміни в національній свідомості. Були піддані відчутній корекції етнонаціональне світосприймання і світовідчуття, змінилася структура національної самоідентифікації закарпатських русинів-українців від розмитого, чітко неокресленого русина до українця. Це відбувалося навіть тоді, коли у відповідності до конституції Чехословаччини, дозволялося для етнічної самоідентифікації вживати лише назву «русин», назва «українець» заборонялася. Під впливом української національної культури активно утверджувалася українська національна свідомість в середовищі закарпатських українців. Свідченням цього прогресу було активне втягування закарпатців в загальноукраїнський національно-політичний і культурно-просвітницький рухи [4,с.101-103].

Література

1. Ференц П. Етнонаціональна орієнтація українців Закарпаття в 20-30-ті роки ХХ ст. – Мукачево: Карпатська вежа, 2005. – 215с.
2. Мишанич О.В. Від Підкарпатських русинів до Закарпатських українців: історико-літературний нарис. – Ужгород: Карпати, 1991. – 64 с.
3. Магочій П.Р. Формування національної самосвідомості: Підкарпатська Русь (1848-1948). – Ужгород, 1994. – 296 с.
4. Куртяк В.Ю. Етнічний фактор у діяльності політичних партій в Україні 1917-1921 рр. – Ужгород, 2003. – 216с.

УДК 7.072.2:929:17.024.4-045.64(045)

МИКУЛАНИНЕЦЬ Л.М.
Мукачівський державний університет

ТРАНСЛЯЦІЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ДОСВІДУ В СУЧАСНІЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЧІЙ БІОГРАФІЇ

На рубежі ХХ – ХХІ століть кардинально змінився ракурс студіювання творчої особистості. Це посилює тенденції персоніфікації мистецтвознавства, актуалізувало життєписні дослідження. Нині можемо констатувати утвердження самостійного біографічного напрямку, котрий функціонує в рамках гуманітаристики. Він базується на європейських антропологічних засадах, міждисциплінарних зв'язках, сучасних наукових відкриттях. Через хроніки майстра вченим вдається комплексно вивчати результати його креативної практики, епоху побутування тощо.

Літописні праці покликані вирішити вагомі цивілізаційні проблеми. Серед найзначущих слід виділити онтологічну самотність людини, індивідуалізацію суспільства. Осягнення історії знакових постатей, віднайдення у їх діяльності типових та унікальних рис, усвідомлення ролі для поступу певної країни й homo

sapiens створюють умови консолідації соціуму. Ці процеси уможливають розуміння суб'єктивних чинників, впливаючих на мотиви вчинків героя, пошуки шляхів тлумачення його історичної місії. Реалізація вказаних завдань ймовірна завдяки використанню плюралізму підходів, вмінню виокремити внутрішній, зовнішній контексти біографії. Перший – розглядає мікрогрупи, котрим приналежна особистість, думки, ідеї, напрацювання, суголосні її власним інтелектуально-творчим інтенціям. Другий – ілюструє макроструктури, що забезпечують існування об'єкта хронік (біологічні, історичні, релігійні, економічні та ін.).

Мистецтвознавча життєписна розвідка – не тільки оповідь про буття майстра, але й ретрансляція ери, в яку він здійснював креативну практику. Вона відображає домінуючі концепти, духовні ідеали, що побутували у конкретний час. Жанр сприяє налагодженню культурного діалогу з маестро, його добою, сучасністю. Причому це спілкування, маючи певні константні ознаки, збагачується новими сенсами, контекстами.

Ще одна вагома місія біографічних робіт – «малювати» портрет їх автора. Останній, розкриваючи риси свого героя, таким чином комунікує з ним, що будь-які дії персонажа, опуси тлумачаться висловлюваннями героя, а літопис – публічною артикуляцією позиції науковця, адресовану об'єкту студій, реципієнтам. Зрозуміло, при цьому контактуванні дослідник має володіти низкою морально-етичних якостей, неупереджено, методологічно вірно подавати факти.

Нині актуальним є питання: хто може стати героєм мистецької біографії? До кінця ХХ століття персонажем жанру була видатна постать, лідер конкретної школи, культурної течії. Сучасні суб'єкти хронік – талановиті особистості, котрі в силу обставин не увійшли до когорти відомих діячів свого часу. Побудова їх життєпису обумовлено бажанням дати змогу всім самовиразитись (оскільки декларується думка про значущість кожного індивідуума). Разом з тим спостерігаємо появу великої кількості практиків, позиціонуючих себе знаковими майстрами, хоча насправді не є ними. Це явище, великою мірою, провокують засоби масової інформації (для піару, реклами, популяризації власного «продукту»), вони генерують імідж «унікального» метра.

Біографія митця – вагомий науковий концепт нинішньої доби, який ґрунтується на антропологічних засадах, комплексно студіює неординарну постать. Її ціллю є ретрансляція досвіду homo sapiens, отримання нового знання; віддзеркалення особливостей взаємодії індивідуального, колективного, всього типового та унікального, характерного для конкретного віку. Автор конструє буття героя під таким ракурсом, котрий дає можливість бути прийнятним, зрозумілим людям різного інтелектуального, морального рівня, розмаїтого часу. Представлений жанр демонструє домінуючі форми презентації маестро, смислове багатство інтерпретації його місії, гуманістичних ідеалів людства. Персонологічні розвідки володіють власною дослідницькою логікою, особливостями втілення композиційного задуму. Ознаками мистецтвознавчого життєпису є: хронологічний виклад фактологічного матеріалу, обґрунтованість положень і

висновків, індивідуальний історичний погляд, бажання зрозуміти культурний макрокосмос через мікркосмос неординарного творця.

УДК 027.7:378.4

МОВЧАН К.М.
Мукачівський державний університет

БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ – ЦЕНТР ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ

Культура є складним багатофакторним явищем, що охоплює всі сфери життєдіяльності людини. Ключову роль у формуванні цінностей культури відіграє просвітництво, яке розглядається як соціально-педагогічний феномен[1].

Наукова бібліотека Мукачівського державного університету – потужний науково-освітній, інформаційний, культурно-просвітницький центр, пріоритетними напрямками роботи якого на сучасному етапі є підвищення якості обслуговування читачів засобами новітніх інформаційних технологій, удосконалення віртуального середовища для користувачів, надання доступу до світових інформаційних джерел, всебічне сприяння науковій, навчальній, виховній діяльності університету[2].

Заходи, що проводяться Науковою бібліотекою МДУ, сприяють розширенню світогляду користувачів, формують нові інформаційні потреби та спонукають здобувачів до користування послугами бібліотеки. Організація виставок нових надходжень, тематичних виставок та оглядів літератури(в бібліотеці і онлайн), проведення «Днів інформації», занять з основ бібліотечно-бібліографічних знань зі здобувачами та аспірантами сприяє формуванню культури читання, популяризації книг та творчості українських авторів.

Інформаційна епоха поділила читачів на тих, хто бачить в інформатизації прогрес, та тих, хто підкреслює небезпеку інформаційного неконтрольованого потоку. Засоби масової комунікації у наш час стали панівними на культурному просторі, з одного, боку завдяки новим технологіям, з іншого - завдяки застосуванню соціально-психологічних методів для роботи з аудиторією з метою усе більшого залучення мас для отримання інформації[3]. Функціонування локальної мережі університету та використання програмного забезпечення «УФД-Бібліотека» дозволяє автоматизувати всі бібліотечні процеси і налагодити комунікативний обмін інформацією у корпоративній мережі університету, можливості користуватися бібліотекою дистанційно. Наукова бібліотека МДУ постійно працює над створенням інформаційного ресурсного середовища для підтримки навчального та наукового процесів, інноваційної діяльності університету, надаючи користувачам різноманітні бібліотечно-інформаційні послуги, притримуючись відкритості та доступності. Одним із ефективних інформаційних ресурсів є інституційний репозитарій. Основна мета створення репозитарію – сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>